

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 28/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. H., V., zastúpeného Advokátskou spoločnosťou JUDr. P. H., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. P. H., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 144/08, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a pre jej neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2010 doručená sťažnosť M. H., V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou spoločnosťou JUDr. P. H., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa

JUDr. P. H., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 144/08.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ doručil 19. mája 2008 Okresnej prokuratúre Košice II trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku. Okresná prokuratúra Košice II prípisom z 26. mája 2008 sťažovateľovi oznámila, že jeho trestné oznámenie postúpila 19. mája 2008 z dôvodu miestnej príslušnosti okresnej prokuratúre. V tejto súvislosti sťažovateľ listom zo 7. mája 2009 požiadal okresnú prokuratúru o poskytnutie informácií o výsledku preskúmania jeho trestného oznámenia. S obdobnou žiadosťou sa sťažovateľ obrátil listom zo 7. augusta 2009 na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Vranov nad Topľou, ktoré mu prípisom zo 14. augusta 2009 odpovedalo, že *„... upovedomenie zašle Okresná prokuratúra vo Vranove nad Topľou, ktorá danú vec vybavuje“*. Následne sťažovateľ listom z 1. decembra 2009 požiadal Krajskú prokuratúru v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) *„o preskúmanie postupu prokurátora...“*. Na uvedený list reagovala prokurátorka krajskej prokuratúry prípisom z 11. decembra 2009, v ktorom sťažovateľovi potvrdila *„príjem... podania z 1. 12. 2009“* a ďalej uviedla, že na účely jeho vybavenia si vyžiadala potrebný spisový materiál *„a po jeho preskúmaní Vás budem písomne informovať o spôsobe vybavenia a prijatých opatreniach“*.

Okresná prokuratúra medzičasom prípisom z 10. decembra 2009 sťažovateľovi oznámila, že *„Po preskúmaní obsahu oznámenia a zabezpečení listinných materiálov týkajúcich sa daného trestného oznámenia, bol spisový materiál z dôvodu miestnej príslušnosti odstúpený Okresnej prokuratúre Košice II.“*. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že na základe telefonickkej informácie má vedomosť o tom, že *„vec bola z Okresnej prokuratúry Košice II zaslaná na riešenie späť Okresnej prokuratúre Vranov nad Topľou“*, a konštatuje, že *„Vo veci podaného oznámenia sa nekoná, vytvárajú sa prietahy a to*

Okresnou prokuratúrou Vranov nad Topľou, ktorá po 18 mesiacoch nečinnosti (od 19. 5. 2008 do 10. 12. 2009) sa veci zbavila odposlaním Okresnej prokuratúre Košice II.“

Na základe uvedeného sťažovateľ zastáva názor, že okresná prokuratúra svojím postupom porušuje jeho práva, a preto navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 144/08 a prikáže okresnej prokuratúre v označenej veci konať bez prietáhov.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 144/08.

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (m. m. napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov

a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 33 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu. V rovnakej lehote upovedomí podávateľa podnetu o predĺžení lehoty na jeho vybavenie.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Vychádzajúc z uvedených ustanovení zákona o prokuratúre ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to aj vo vzťahu k tým právam, ktorých porušenie

sťažovateľ namieta touto sťažnosťou (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05). Ústavný súd už aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie týchto právnych prostriedkov nápravy (t. j. podnetu a opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu orgánu činného v prípravnom konaní, resp. aj pred začatím trestného stíhania (I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

V danom prípade sťažovateľ požiadal listom z 1. decembra 2009, ktorý formálne neoznačil ako podnet, krajskú prokuratúru o prešetrenie postupu okresnej prokuratúry vo veci ním podaného trestného oznámenia, pričom prokurátorka krajskej prokuratúry mu v prípise z 11. decembra 2009 oznámila, že na účely jeho vybavenia si vyžiadala potrebný spisový materiál a po jeho preskúmaní ho bude písomne informovať o spôsobe vybavenia a prijatých opatreniach. Napriek tomu sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu ešte predtým, ako prokurátorka krajskej prokuratúry uplynula lehota na vybavenie jeho podnetu obsiahnutého v liste z 1. decembra 2009 (§ 33 ods. 1 zákona o prokuratúre), a tiež predtým, ako by v danej veci vznikla právna situácia, za ktorej by prichádzalo do úvahy prípadné podanie opakovaného podnetu (§ 34 ods. 1 zákona o prokuratúre).

Ústavný súd v nadväznosti na svoje zistenia odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. Iná interpretácia by v danej veci mala za následok nežiaducu právnu situáciu, keď by ten istý postup okresnej prokuratúry súčasne preskúmavali tak krajská prokuratúra, ako aj ústavný súd.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2010